

Organizacija «*GLAS ŽENE*» Bihać
Ul. Krupska 26
77000 Bihać
Mob. 061 981 – 264
E-mail:glaszene@net.hr

VLADA FEDERACIJE

n/r Premijer Nermin Nikšić

FEDERALNO MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA

n/r Ministar Ramo Isak

FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA

n/r Ministar Toni Kraljević

FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE

n/r Ministar Vedran Lakić

FEDERALNO MINISTARSTVO PROMETA I KOMUNIKACIJE

n/r Ministar Andrijana Katić

FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE

n/r Ministar Adnan Delić

**FEDERALNO MINISTARSTVO ZA PITANJE BORACA I INVALIDA ODBRAMBENO –
OSLOBODILAČKOG RADA**

n/r Ministar Nedžad Lokmić

FEDERALNO MINISTARSTVO RASALJENIH I IZBJEGLIH LICA

n/r Ministar Nerin Dizdar

FEDERALNO MINISTARSTVO ZDRAVSTVA

n/r Ministar Jasna Duraković

FEDERALNO MINISTARSTVO KULTURE I SPORTA

n/r Ministar Sanja Vlasisavljević

FEDERALNO MINISTARSTVO TRGOVINA

n/r Ministar Amir Hasičević

FEDERALNO MINISTARSTVO PROSTORNOG UREĐENJA

n/r Ministar ŽELJKO NEDIĆ

FEDERALNO MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE VODOPRIVREDE I ŠUMARSTVA

n/r Ministar Kema Hrnjić

FEDERALNO MINISTARSTVO RAZVOJA PODUZETNIŠTVA I OBRTA

n/r Ministar Vojin Mijatović

FEDERALNO MINISTARSTVO OKOLIŠA I TURZIMA

n/r Ministar Nasiha Pozder

**PREDMET: INICIJATIVA ZA UVOĐENJE ZAKONSKE DEFINICIJE KRIVIČNOG DJELA TEŠKOG
UBISTVA ŽENE (FEMICID) U KRIVIČNI ZAKON FBIH**

Poštovani

Organizacija Glas žene Bihać dana 29.10.2024. na adresu Federalnog ministarstva pravde i Parlamenta FBIH uputila je Inicijativu za uvođenje posebnog krivičnog djela u Krivični zakon FBIH (u prilogu dostavljamo) kao nužnog krivičnog pravnog odgovora na prepoznati društveni problem učestalih teških ubistava žena širom Federacije BiH.

Tom prilikom istaknuli smo da polazeći od odredaba Konvencije (Istanbulska konvencija), koju je Bosna i Hercegovina ratificirala 2013., a snazi je od 1.8.2014. godine, BiH je obavezna da femicid odredi kao rodno utemeljeno ubistvo žene, odnosno ubistvo žene zbog njezinog roda te da se kazni kao najteži oblik krivičnog djela.

S obzirom na postojeće definicije femicida u UN dokumentima (Bečka deklaracija o femicidu), postojeća zakonodavna rješenja određenih europskih država (Malta, Cipar, Belgija, Španjolska, Sjeverna Makedonija) te definiciju koju daje Europski institut za rodnu ravnopravnost, smatramo da je potrebna proširena zakonska definicija femicida, navodeći određene pojavne oblike femicida kao rodno zasnovanog ubistva žene i to femicid kao posljedica rodno zasnovanog nasilja, femicid koji je počinila bliska osoba, femicid kao zločin iz mržnje na temelju roda (mučenje odnosno ubojstvo žene zato što je žena), ubojstvo žene zbog kulture, običaja, vjere, tradicije ili „časti“, ciljano ubojstva žena u oružanim sukobima, ubojstvo žene povezano sa sakaćenjem ženskih spolnih organa, ubojstvo žene uslijed počinjenja kaznenog djela protiv spolne slobode, kaznenog djela spolnog zlostavljanja ili iskorištavanja djeteta ili trgovanja ljudima, ubojstva ženske djece i drugih oblika femicida kao rodno utemeljenog nasilja.

Nadalje, kako bi sam Zakon uskladili s odredbama Istanbulske konvencije i kako bismo osigurali da se u sudskoj praksi dosljedno primjenjuje predloženo krivično djelo femicida, potrebno je u Krivični zakon FBIH uvesti dodatne definicije ključnih pojmova i osigurati rodno osjetljiv pristup. Stoga je potrebno radi bolje primjene i razumijevanja ovog krivičnog djela u opće definicije Krivičnog zakona uvesti i definicije roda, rodno zasnovanog nasilja i žene, a na način kako to čini Istanbulska konvencija.

Uvođenje posebne zakonske odredbe femicida kao teškog, rodno utemeljenog ubistva žene, prvi je nužan korak stvaranja zakonskih uvjeta za sprječavanje i borbu protiv ovog zabrinjavajućeg društvenog problema kršenja ljudskih prava i temeljnih ustavnih vrijednosti rodne ravnopravnosti. Pri kreiranju definicije rukovodile smo se najboljim komparativno pravnim rješenjima iz Europske unije – prije svega postojećeg zakonskog rješenje u Hrvatskoj, koji je ovu zemlju po krivično pravnoj normi femicida svrstalo u vrh kvalitete zaštite žena od rodno zasnovanog nasilja.

PRIJEDLOG IZMJENE I DOPUNE KRIVIČNOG ZAKONA FBIH

Stoga, predlažemo izmjene člana 2. kojim je propisano značenje izraza u Krivičnom zakonu na način da se iza stava 36. dodaju stavovi 37., 38., 39. i 40. kojima se, u skladu s Istanbulskom konvencijom, definiraju pojmovi rod, nasilje nad ženama, rodno zasnovano nasilje nad ženama i ženska osoba:

(37) Rodom se smatraju društveno oblikovane uloge, ponašanja, aktivnosti i osobine koje određeno društvo smatra prikladnima za žene i muškarce.

(38) Nasilje nad ženama jest kršenje ljudskih prava i oblik diskriminacije žena i označava sva djela rodno zasnovano nasilja koja imaju za posljedicu ili će vjerojatno imati za posljedicu tjelesnu, seksualnu, psihičku ili ekonomsku štetu ili patnju žena, uključujući prijetnje takvim djelima, prisilu ili namjerno oduzimanje slobode, bilo da se pojavljuju u javnom ili privatnom životu;

(39) Rodno zasnovano nasilje nad ženama je nasilje usmjereno na ženu zbog toga što je žena ili koje nerazmjerno pogađa žene.

(40) Ženska osoba uključuje i ženske osobe mlađe od 18 godina.

Nadalje, predlažemo da se iza članka 166. doda član 166.a i glasi:

Teško ubistvo žene

Članak 166.a

(1) Ko počini rodno zasnovano ubistvo ženske osobe, kaznit će se kaznom zatvora od najmanje deset godina ili kaznom dugotrajnog zatvora.

(2) Pri utvrđivanju krivičnog djela iz stavka 1. ovoga člana uzet će se u obzir da je djelo počinjeno prema bliskoj osobi, osobi koju je počinitelj već ranije zlostavljao, ranjivoj osobi, osobi koja se nalazi u odnosu podređenosti ili zavisnosti, ili je djelo počinjeno u okolnostima spolnog nasilja ili zbog odnosa koji žene stavlja u neravnopravan položaj ili da postoje druge okolnosti koje upućuju da se radi o rodno utemeljenom nasilju.

Jučer na održanoj „stručnoj raspravi“ organiziranoj od strane Federalnog ministarstva pravde čuli smo sramotne izjave Ministra Škobić koji je uvođenje femicida u krivični zakon nazvao populizmom. Očito da na strani Federalnog ministarstva pravde nema političke volje za uvrštavanje femicida u Krivični zakon FBiH koje jeste samo nomotehničko pitanje. Žene u FBiH još jednom su postale žrtve nesposobnosti i neznanja predstavnika vlasti koji postupaju suprotno obavezama međunarodnih dokumenta- Istanbulskoj konvenciji koji je BiH potpisala i ratificirala

Obzirom da će se prijedlog teksta Izmjene i dopune Krivičnog zakona FBiH sačinjenog od Federalnog ministarstva pravde u narednom periodu naći ispred vas radi usvajanja pozivamo vas da isti tekst dopunite prijedlogom izmjene i dopune Krivičnog zakona (teško ubojstvo žene) iz dostavljene Inicijative odnosno uvrstite femicid kao posebno krivično djelo ili da prijedlog Federalnog ministra pravde vratite na dopunu i doradu radi uvođenja femicida kao posebnog krivičnog djela u Krivični zakon FBiH.

Enisa Raković

Direktorica

Radna grupa iza izradu Prijedloga

Mr.sci. Neira Raković, Organizaciji Glas žene Bihać

Jadranka Miličević, Fondacija CURE, Sarajevo,

Amela Hajvaz, Udruženje Ženska vizija Tuzla

Emira Mizić, Udruženje Tim volim život, Cazin

Rada Krupić, Udruženje Izvor Sanski Most

